

Transport- og energiministerens orientering til Folketingets Enerkipolitiske Udvalg om væsentlige forhold vedrørende landets el- og gasforsyning August 2007

I henhold til § 3 i lov om elforsyning og § 4 i lov om naturgasforsyning skal transport- og energiministeren orientere et af Folketinget nedsat udvalg om væsentlige forhold vedrørende landets el- og naturgasforsyning gennem udarbejdelse af en årlig redegørelse. Formålet med en årlig orientering er at systematisere og styrke informationen til Folketingets Enerkipolitiske Udvalg om væsentlige forhold i sektorenes udvikling i det forløbne år samt om planlagte aktiviteter i det kommende år og på længere sigt.

I forhold til den Enerkipolitiske Redegørelse er fokus i denne orientering på en uddybning af de væsentligste konkrete forhold og tiltag i forbindelse med forberedelsen og udmøntningen af lovgivningen på el- og naturgasområdet. Vedrørende orientering om udviklingen i effektiv udnyttelse af energien via energispareindsatsen på el- og gasområdet henvises til den årlige Energisparede-gørelse til Folketingets Enerkipolitiske Udvalg.

Årets orientering er i forhold til sidste år udvidet med et selvstændigt PSO afsnit. Afsnittet omfatter en generel status for samtlige PSO-ordningers beløbsmæssige udvikling de sidste 2 år samt en status for, hvorvidt formålet med ordningerne er opfyldt. Baggrunden er, at transport- og energiministeren ultimo 2006 meddelte statsrevisorerne, at orienteringen til Folketingets Enerkipolitiske Udvalg om væsentlige forhold vedrørende landets el- og gasforsyning vil blive udvidet med et selvstændigt PSO afsnit med en generel status for PSO ordningernes beløbsmæssige udvikling og en status for, hvordan formålet med ordningerne bliver opfyldt.

Orienteringen er for overblikkets skyld opdelt i seks hovedafsnit, der hver især dækker et hovedindsatsområde indenfor forberedelsen og udmøntningen af el- og naturgaslovgivningen. De seks områder er:

- Opfølgning på liberaliseringen af el- og gassektoren side 1
- El- og gasinfrastruktur side 7
- Forsyningssikkerhed og beredskab side 9
- Miljøvenlig elproduktion m.m. side 11
- Status for PSO ordningerne side 13
- Øvrige forhold side 15

Opfølgning på liberaliseringen af el- og gassektoren

En vigtig målsætning for regeringen er at skabe de bedst mulige rammer for udvikling af energieffektive og velfungerende markeder for el og gas.

Det danske el- og gasmarked er en del af EU's indre marked for el og gas. Konkurrenceforholdene på det danske el- og gasmarked er derfor afhængig af, hvorledes de øvrige EU-lande, herunder særligt Danmarks nabolande, udmønter EU's krav til liberalisering af energimarkederne.

Regeringens energiudspil og en fælles Europæisk Enerkipolitik

EU-kommissionen fremlagde i marts 2006 en Grønbog for en Europæisk Energi-strategi. Grønbo-

gen pegede på seks nøgleområder, hvor nye udfordringer kræver en indsats. Det drejede sig om konkurrenceevne og det indre energimarked, en bredere sammensætning af energiforbruget, solidaritet, bæredygtig udvikling, innovation og teknologi samt ekstern politik. Grønbogen indeholdt en række forslag og valgmuligheder, som kan udgøre grundlaget for en helhedsorienteret fælles europæisk energipolitik. EU-Kommissionen opfordrede samtidig til dialog og debat om Grønbogen som grundlag for senere at kunne fremlægge konkrete forslag.

Regeringen fremsendte i efteråret 2006 med bred opbakning i Folketinget et dansk indspil til debatten om en samlet energipolitik for Europa til EU-Kommissionen. I indspillet støttede Danmark, at de overordnede mål for EU's energipolitik fortsat skal være forsyningssikkerhed, miljøbeskyttelse, herunder klima, og konkurrenceevne. Derudover indeholdt indspillet en række forslag, som skal begrænse EU's afhængighed af fossile brændsler, forbedre det indre marked og bidrage til miljøforbedringer.

Danmark anbefalede blandt andet, at der i EU blev fastsat en ambitiøs målsætning om, at 15 % af energiforbruget i EU skal baseres på vedvarende energi i 2015. Endvidere anbefalede Danmark, at der inden 2015 træffes beslutning om en ny målsætning for 2020 på mindst 20 % og op til 25 % afhængig af den teknologiske udvikling. Herudover foreslog Danmark, at EU skal være den mest energieffektive økonomi i verden ved bl.a. at lade den eksisterende energisparemålsætning stige fra 1 % årligt til 1,15 % årligt og samtidig gøre energisparemålsætningen bindende for medlemslandene.

For at styrke konkurrencen og forsyningssikkerheden foreslog Danmark endvidere, at reglerne i det indre marked skulle strammes op og videreudvikles, herunder krav om ejermæssig adskillelse mellem driften af de overordnede el- og gasnet og de konkurrenceudsatte aktiviteter. Det er vurderingen, at en effektiv ejermæssig adskillelse vil give de rette incitamenter til sikre udbygningen af nettene, som vil kunne medvirke til at forbedre konkurrenceforholdene og forsyningssikkerheden. Kommissionen blev desuden opfordret til at udarbejde et oplæg til en udbygningsplan for el og gasnettene i Europa med henblik på at forbedre forsyningssikkerheden og handlen med el og gas.

Som opfølgning på EU-Kommissionens dialog med medlemslandene, organisationer, energisektoren m.v. offentliggjorde EU-Kommissionen den 10. januar 2007 en energipakke med forslag til foranstaltninger til at etablere en ny europæisk energipolitik, som kombinerer klimaspørgsmålet med forbedring af energiforsyningssikkerheden og konkurrenceforholdene. Samtidig offentliggjorde EU-Kommissionen en rapport om konkurrenceforholdene i den europæiske el- og gasektor, herunder en rapport om konkurrenceforholdene i de enkelte medlemslande samt en prioriteret plan for udbygning af det overordnede europæiske el- og gasnet. EU-Kommissionens oplæg til en europæisk energipolitik flugtede overordnet godt med det danske EU-indspil fra efteråret 2006.

Regeringen fremlagde den 19. januar 2007 sin langsigtede energipolitik "En visionær dansk energipolitik 2025", hvor det er regeringens hovedvision, at Danmark på lang sigt skal frigøre sig fra fossile brændsler og i stedet anvende vedvarende energi. Regeringen ønsker frem mod 2025 at reducere anvendelsen af fossile brændsler med mindst 15 % i forhold til i dag og effektivt modvirke stigninger i det samlede energiforbrug. Den langsigtede vision og konkrete mål skal gennemføres ved en styrket indsats på følgende centrale områder:

- Effektiv produktion og forbrug af energi, hvor energispareindsatsen forøges til 1,25 % årligt
- Vedvarende energi skal forøges til mindst 30 % af energiforbruget i 2025

- Andelen af biobrændstof til transport forøges til 10 % af energiforbruget i 2020
- Fremme af nye og mere effektive energiteknologier ved bl.a. at fordoble den offentligt finansierede indsats inden for forskning, udvikling og demonstration af energiteknologi til 1 mia. kr. årligt frem mod 2010

Regeringens oplæg til en langsigtet energipolitik forhandles med Folketingets partier med henblik på indgåelse af en bred politisk aftale herom.

De europæiske stats- og regeringschefer vedtog den 8. marts 2007 en handlingsplan for 2007-2009 for en energipolitik for Europa. Handlingsplanen indeholder en række prioriterede initiativer, som i de nærmeste år skal omsættes i EU-lovgivning.:

- Indre marked, hvor Kommissionen skal fremsætte forslag til forbedringer, bl.a. med henblik på effektiv adskillelse af produktion og distribution indenfor elektricitet og gas.
- Infrastruktur, hvor Kommissionen bl.a. skal komme med forslag til fremme af et mere effektivt og integreret system for grænseoverskridende handel med elektricitet.
- Vedvarende energi, hvor stats- og regeringscheferne besluttede som bindende målsætning, at 20 % af EU's samlede energiforbrug i 2020 skal komme fra vedvarende energi. Kommissionen skal omsætte den bindende målsætning i lovgivning via nationale målsætninger. Ved fordelingen af målsætningen på medlemslandene skal der tages hensyn til nationale omstændigheder.
- Biobrændstof, hvor det blev vedtaget, at 10 % af EU's benzin og diesel i 2020 skal være erstattet af biobrændstof. Målsætningens bindende karakter er afhængig af en række forhold, bl.a. af at 2. generations biobrændstof findes på markedet.
- Energieffektivitet, hvor Det Europæiske Råd vedtog en målsætning om at spare 20 % af EU's energiforbrug i 2020, sammenlignet med fremskrivningerne.
- Teknologifremme, hvor Kommissionen skal fremlægge en Strategisk Teknologiplan i løbet af 2007 til drøftelse senest på forårstopmødet i 2008.
- En fælles eksternt energipolitik, hvor EU i højere grad skal "tale med én stemme" i forhold til såvel producent-, transit- som forbrugerlande.

Samhandel på el og gas udlandsforbindelserne

Den grænseoverskridende handel med el og naturgas er en af grundpillerne i et indre energimarked. De gældende EU-regler for grænseoverskridende handel sikrer ikke i tilstrækkelig grad en effektiv handel over landegrænserne i EU. Dertil er reglerne for generelle og upræcise. Den manglende præcisering har muliggjort for store forskelle i medlemslandenes implementering af reglerne, som ofte virker som en barriere for handlen på tværs af grænserne.

På den baggrund foreslog den danske regering i efteråret 2006 EU-Kommissionen, at reglerne for håndtering af den grænseoverskridende handel med el og gas i højre grad ensrettes og harmoniseres.

Den elektriske Øresundsforbindelse

Markedsfunktionen i den østdanske del af det danske elmarked er fortsat jævnlige påvirket af svenskernes flytning af interne flaskehalse i transmissionsnettet i Sverige til den elektriske Øresundsforbindelse mellem Sverige og Sjælland. Energinet.dk har over for Kommissionen rejst spørgsmålet om, hvorvidt den metode, som Svenska Kräfnet anvender omkring håndteringen af flaskehalser i transmissionsnettet, er i overensstemmelse med EU-reglerne.

Effektivisering af håndteringen af måledata i elmarkedet

Der udveksles i dag en stor mængde data mellem de forskellige aktører i elmarkedet. Disse data danner bl.a. grundlag for, at netvirksomheder og elleverandørere kan foretage afregning overfor forbrugerne, Energinet.dk's balanceberegning samt oplysninger om leverandørskifte. Der er i dag aftalt en procedure for, hvordan dataene skal udveksles, og hvornår man med sikkerhed kan fastslå, at målinger og udveksling af data er korrekte. Spørgsmålet er, om denne procedure er den mest effektive, herunder i forhold til at få elmarkedet til at fungere optimalt. Energistyrelsen har derfor i samarbejde med branchen igangsat en undersøgelse af, om der er mulighed for at effektivisere proceduren og øge pålideligheden af systemet.

Børsintroduktion af DONG Energy A/S

Efter fusionen af DONG A/S, Elsam A/S og Energi E2 A/S til DONG Energy A/S, jf. akt 121 30/03/2006, ejer staten 73 % af aktierne i DONG Energy A/S, mens de resterende aktier ejes af en række danske netselskaber.

Børsintroduktionen af DONG Energy A/S planlægges for nærværende gennemført i anden halvdel af 2007. I forbindelse hermed vil staten og de øvrige aktionærer sælge en del af deres aktier i selskabet. Staten vil dog fortsat bevare aktiemajoriteten.

Aktiesalget baserer sig på den politiske aftale af 7. oktober 2004 mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti og Det Radikale Venstre. Af aftalen fremgår det, at:

”Parterne er enige om, at aftalerne om, at naturgasinfrastrukturen – naturgasnettet og naturgaslagre – skal forblive i offentligt eje (Reform-opfølgningaftalen af 22. marts 2000 og Aftalen om Naturgasforsyning og Energibesparelser af 29. maj 2001), er opfyldt, så længe staten bevarer aktiemajoriteten i DONG A/S. I tilfælde af at aktiemajoriteten afhændes, skal staten først tilbagekøbe naturgasnettet og naturgaslagrene fra selskabet.

Parterne er åbne over for salg af alle statens aktier i DONG A/S. En afgivelse af statens aktiemajoritet inden 1. januar 2015, hvad enten det sker gennem aktiesalg, fusion eller på anden vis, vil dog kræve enighed mellem parterne.”

Energinet.dk's køb af gaslageret i Ll. Torup

EU-Kommissionen godkendte i marts 2006 fusionen mellem DONG A/S, Elsam A/S og Energi E2 A/S på vilkår af, at naturgaslageret i Ll. Torup frasælges, og at DONG Energy på 6 årlige auktioner for perioden 2006-2013 sælger 400 mio. m³ naturgas om året til konkurrerende gasleverandører.

I overensstemmelse med vilkårene for fusionen har Energinet.dk pr. 1. maj 2007 overtaget naturgaslageret i Ll. Torup. Energinet.dk's køb af naturgaslageret blev gjort muligt med Folketingets vedtagelse af lov nr. 520 af 7. juni 2006, hvorefter Energinet.dk som selvstændig offentlig virksomhed har den nødvendige lovhjemmel til også at varetage naturgaslagervirksomhed. Efter ansøgning fra Energinet.dk har Energistyrelsen den 26. april 2007 godkendt en indirekte overdragelse af tilladelsen til naturgasoplagring efter undergrundsloven. Energinet.dk kan i medfør af lov om Energinet.dk og naturgasforsyningsloven drive lagervirksomhed uden bevilling. I forbindelse med Energinet.dk's overtagelse af gaslageret, har Energistyrelsen i konsekvens heraf inddraget Ll. To-

rup Gaslager A/S's bevilling til at drive lagervirksomhed ved Ll. Torup efter naturgasforsyningsloven.

DONG Lager A/S har den 7. marts 2006 fået Energistyrelsens tilladelse efter undergrundsloven til at øge kapaciteten i lageret ved Lille Torup med ca. 40 mio. m³ gas. DONG Storage A/S fik den 8. maj 2007 Energistyrelsens godkendelse efter undergrundsloven til en udvidelse af de nedpumpede gasmængder i lageret ved Stenlille. Det vurderes, at godkendelsen indebærer en forøgelse af arbejds gasvolumen med i størrelsesordenen 300 mio. m³. Herved vil lagerets samlede arbejds gasvolumen kunne blive udvidet til ca. 700 mio. m³.

Endvidere har Energistyrelsen i juni 2007 modtaget en ansøgning om tilladelse til at etablere og drive et naturgaslager ved Tønder eller alternativt til at undersøge mulighederne for at etablere et naturgaslager andetsteds i det sydlige Jylland.

De danske naturgaslagre er planlagt og etableret sammen med gastransmissionssystemet og hovedsageligt afpasset i forholdet til det danske naturgasmarked. Der har således hidtil været god overensstemmelse mellem udbud og efterspørgsel af lagerkapacitet. I 2006 er der imidlertid konstateret en væsentlig forøgelse af efterspørgslen efter lagerkapacitet. I forbindelse med Energinet.dk's salg af lagerkapacitet for gasåret 2007/2008, som fandt sted i foråret 2007, var efterspørgslen ca. 2,7 gange den udbudte lagerkapacitet. Energinet.dk var derfor nødsaget til at reducere samtlige selskabers ordrer med faktoren 2,7. Hermed kunne Energinet.dk kun imødekomme ca. 37 % af selskabernes ønske om lagerkapacitet. Energinet.dk vurderer, at den store efterspørgsel hovedsageligt skyldes, at prisen for lagerydelser reguleres anderledes i Danmark end i f.eks. Tyskland, hvilket medfører, at prisen for danske lagerydelser er lavere end i vore nabolande. Samtidig er der meldt udsolgt i Stenlille-lageret. Det skal understreges, at markedssituationen for lagerydelser i Danmark ikke har indvirkning på forsyningssikkerheden, idet Energinet.dk på forhånd har foretaget reservationer af lagerkapacitet på lagrene i Ll. Torup og Stenlille til nødforsyningssituationer i forbindelse med selskabets varetægelse af forsyningssikkerheden i henhold til naturgasforsyningsloven.

Regeringen finder det beklageligt, at den nuværende markedssituation indebærer, at de danske lagerselskaber ikke er i stand til at opfylde behovet for lagerydelser for aktører på det danske gasmarked. Transport- og Energiministeriet har i samarbejde med Finansministeriet, Økonomi- og Erhvervsministeriet og Energitilsynet i juni 2007 igangsat et analysearbejde af den økonomiske regulering af prisfastsættelsen for lagerydelser med henblik på at identificere mulige forbedringer, som kan bidrage til at skabe bedre overensstemmelse mellem udbud og efterspørgsel af lagerkapacitet. Evt. forslag til ændring af reguleringen forventes at kunne foreligge i kort tid efter sommerferien. Det bemærkes, at en ændring af den økonomiske regulering vil kræve ændringer af bestemmelser i naturgasforsyningsloven.

Energinet.dk har i forbindelse med overtagelsen af gaslageret ved Ll. Torup fra DONG Energy A/S overtaget tre borer ved Tønder, som evt. kan anvendes i forbindelse med etablering af naturgaslagervirksomhed. Der blev den 30. juni 1997 indgået en politisk aftale mellem regeringen, Venstre og Centrum-Demokraterne om en ny gasledning fra Nordsøen (Syd Arne-ledningen) og udskydelse af gaslager ved Tønder. Det fremgår af aftalen, at dublering af rørføringen til land medfører en øget forsyningssikkerhed, således at behovet for at tage et nyt naturgaslager i Tønder i brug – med de nuværende forventede stigninger i naturgasforbruget – udskydes til tidligst om 10 år. Med de eksisterende to søledninger fra Nordsøen, lagerkapaciteten i de to gaslagre i Ll. Torup

og Stenlille samt forventninger om et svagt faldende naturgasforbrug i Danmark er det vurderingen, at så længe produktion og leverancer fra Nordsøen opretholdes på det nuværende niveau, er der af hensyn til den danske forsyningsikkerhed ikke behov for yderligere lagerkapacitet. Det er derimod ikke utænkeligt, at prisen på forsyningsikkerhed kan stige som følge af den nuværende ubalance mellem lagerudbud og lagerefterspørgsel i Nordeuropa. Med udviklingen af den indre Europæiske gasmarked kan det forventes, at der kan opstå et kommercielt begrundet behov for mere gaslagerkapacitet. For det første fordi danske gaslagre kan anvendes på det Nordeuropæiske marked, og for det andet fordi behovet for fleksibilitet kan forventes at stige.

Konkurrence på gassalg til villakunder

Der har i efteråret 2006 været gennemført salgskampanjer på det danske villakundemarked, og flere selskaber har gennemført mærkbare prisnedsættelser. Kampanjerne og prisnedsættelserne indikerer, at der også på markedet for villakunder og andre mindre forbrugere er ved at blive skabt en større grad af konkurrence mellem gasselskaberne.

Aftale mellem DONG Energy og HNG/NGMN

DONG Naturgas, Hovedstadsregionens Naturgas (HNG) og Naturgas Midt-Nord (NGMN) indgik den 7. marts 2003 aftale om levering og transport af naturgas. Aftalen er en opfølgning på aftalen af 23. juni 1999 mellem staten, HNG og NGMN om struktur og støtteforhold i gassektoren. Selskaberne forelagde i efteråret 2003 aftalen af 7. marts 2003 for Konkurrencestyrelsen og EU-Kommissionen. Det blev mellem EU-Kommissionen og Konkurrencestyrelsen aftalt, at Konkurrencestyrelsen skulle behandle de konkurrencemæssige aspekter, mens Kommissionen ville tage sig af evt. statstøtteretlige aspekter.

På baggrund af Konkurrencestyrelsens konkurrencemæssige betænkeligheder om aftalens varighed og eksklusivitet gav parterne tilsagn om at forkorte varigheden af købseksklusiviteten i aftalen af 7. marts 2003 med 2 år, samt at andre leverandører er garanteret adgang til at levere naturgas til HNG/NGMN med virkning fra 1. januar 2007.

Som følge af aftalen om at justere aftalen af 7. marts 2003 indgik DONG Energy og HNG/NGMN den 22. juni 2006 en 3-årig aftale om levering af naturgas gældende fra 1. januar 2007. Aftalen omhandler ca. 60 % af HNG Midt-Nord Salgs naturgasafsætning, mens selskabets resterende gasbehov dækkes af nye leverandører.

Forslag og tiltag til forøgelse af effektiviteten i det nordiske elmarked.

De nordiske energiministre igangsatte på deres møde i Bodø i september 2006 et samarbejde om vedvarende energi og energieffektivisering i tråd med handlingsplanen for det nordiske energisamarbejde 2006-2009. Målet er at udnytte Nordens fortrin indenfor især vandkraft, vindkraft, biomasse og energieffektivisering.

Norden ønsker i fællesskab at koordinere og være aktive i forhold til EU's dagsorden på disse områder. Dette gælder blandt andet arbejdet med en europæisk energistrategi.

De nordiske energiministre er enige om, at Norden skal fungere som udstillingsvindue for vedvarende energi og energieffektivisering. Det indebærer bl.a. igangsætning af initiativer med henblik på at styrke vindenergiens rolle i det nordiske marked samt aktiviteter inden for biomasse og biobrændselsområdet.

De nordiske energiministre enedes desuden bl.a. om følgende vedrørende det nordiske elmarked:

- Det udredes, hvorvidt og hvordan en fælles nordisk langsigtet løsning for at sikre tilstrækkelig investering i spidslastkapacitet kan udformes.
- Fælles nordiske principper for flaskehalshåndtering etableres snarest. Dette er væsentligt for det videre nordiske samarbejde og for forsynings sikkerheden i markedet.
- Der foretages yderligere udredning vedrørende et fælles nordisk slutbrugermarked.

Gasproduktion, -forbrug og -eksport i Danmark i 2006

Den danske naturgasproduktion var i 2006 på 9,2 mia. Nm³ eksklusive forbrug off shore, og dermed på niveau med naturgasproduktionen i 2005.

Eksporten af naturgas faldt 6,1 % som følge af mindre eksport til Tyskland. Det indenlandske naturgasforbrug voksede i 2006 med 2,2 % til 4,8 Mia. Nm³. Bag stigningen ligger et større forbrug på de danske kraftværker.

Elproduktion, -import og -eksport i Danmark i 2006

Der blev i 2006 netto produceret 43.349 GWh i Danmark, hvilket er 26,2 procent mere end i 2005. Nettoeksporten af el i 2006 var på 6.936 GWh mod en nettoimport af el i 2005 på 1.370 GWh. En væsentlig årsag til stigningen i elproduktionen i 2006 var mindre vandreserver i de svenske og norske vandmagasiner med deraf følgende stort behov for eksport af el til Sverige og Norge fra Danmark.

El- og gasinfrastruktur

Handlingsplan for infrastruktur frem mod 2010 og Jylland-Tysklandsforbindelsen

I regeringens handlingsplan for den fremtidige elinfrastruktur fra juni 2005 anbefaledes Energinet.dk at indlede projekteringen af en elektrisk Storebæltsforbindelse med henblik på idriftsættelse i 2010. Energinet.dk har i december 2005 søgt Transport- og Energiministeriet om tilladelse til etablering af forbindelsen. Transport- og Energiministeriet godkendte den 2. april 2007 ansøgningen.

Ud over Storebæltsforbindelsen skal følgende projekter nævnes:

- Udbygning og forstærkning af Kassø-Revsing 400 kV-forbindelsen i Sønderjylland. Elsam A/S søgte tilbage i 1995 om tilladelse til udbygning af 400 kV-forbindelsen mellem Vejen og Kassø. En forstærkning af forbindelsen er en forudsætning for at få det fulde udbytte af en eventuel opgradering af forbindelsen mellem Jylland og Tyskland. Sagen afventer, at plangrundlaget falder på plads.
- En udbygning af Skagerakforbindelsen fra Jylland til Norge er blandt de netforstærkninger, som er prioriteret af EU og af Nordel. Energinet.dk har sammen med norske Statnet bl.a. undersøgt driftøkonomien i en udbygning med en 4. forbindelse. Der er den 1. marts indgået en principaftale mellem de to parter om etablering af forbindelsen. Energinet.dk forventer, at forelægge projektet for selskabets bestyrelse i efteråret 2007 for en endelig beslutning. Forbindelsen ventes tidligst at kunne tages i drift i 2012.

- Vedrørende opgraderingen af el forbindelsen mellem Jylland og Tyskland, har Energinet.dk indledt drøftelser med E.ON-Netz.

Nettilslutning af havmølleparker

Som opfølgning på Transport- og Energiministeriets pålæg fra august 2006 til Energinet.dk om at stå for nettilslutningen af havvindmølleparkerne Horns Rev II og Rødsand II, indsendte Energinet.dk den 13. september 2006 ansøgning efter lov om Energinet.dk om tilladelse til at etablere de nødvendige anlæg. Det ansøgte projekt bestod bl.a. af 25 km luftledning fra Tistrup til eksisterende 400 kV-station i Endrup vest for Esbjerg. Efterfølgende har Energinet.dk revideret projektet og indsendt ansøgning den 29. maj 2007 om nettilslutning uden luftledninger. Energistyrelsen er anmodet om at udarbejde indstilling til ministerens afgørelse i sagen. Nettilslutningen skal være etableret senest den 1. maj 2009.

Ribe Amt var overordnet myndighed for planprocessen for tilslutningen af Horns Rev II frem til udgangen af 2006, og sendte forslag til regionplantillæg i høring i december 2006. Pr 1. januar overtog Miljøcenter Odense opgaven.

Tilslutningen af Rødsand II skal være klar et år senere den 1. maj 2010. Energinet.dk har søgt om tilladelse til at etablere søkablet. På land etableres et kabel fra kysten til eksisterende 132 kV-station i Radsted på Lolland. Det er SEAS-NVE, der står for etablering af landkablet, samt tilslutning i Radsted. Desuden skal der foretages forstærkninger i eksisterende net, hvilket etableres separat og uafhængigt af etableringen af selve nettilslutningen. SEAS-NVE har den 31. januar 2007 ansøgt om at forstærke krydsningen af Guldborgsund med nye 132 kV-kabler.

Bevilling til elproduktion til Vattenfall Danmark.

Der blev den 1. juli 2006 udstedt bevilling til elproduktion til Vattenfall Danmark. Bevillingen gælder i 20 år og giver Vattenfall Danmark ret til at drive elproduktionsanlæg på over 25 MW i Danmark. Moderselskabet Vattenfall AB har stillet en moderselskabsgaranti som sikkerhed for de økonomiske forpligtelser, som Vattenfall Danmark har eller måtte pådrage sig efter elforsyningsloven, lov om CO₂-kvoter eller bevillingen.

Med bevillingen overtager Vattenfall en del af forpligtelsen efter biomassehandlingsplanen. Samtidigt med bevillingen blev tilladelsen til drift af vindmølleparken Horns Rev 1 med tilhørende vilkår overdraget til Vattenfall.

Nye elproduktionsanlæg.

Der er ikke modtaget ansøgninger om etablering af nye store elproduktionsanlæg i det forløbne år. Der er givet tilladelse til etablering af enkelte mindre reguleringsværker, som styrker forsyningsikkerheden. Endvidere har Vattenfall søgt om tilladelse til etablering af et deNO_x-anlæg på Fynsværket.

Status for biomassehandlingsplanen.

Elsam Kraft A/S skulle efter sin bevilling have opført et anlæg til elproduktion baseret på halm på 150.000 tons pr. år inden 2005. Dette vilkår blev ikke opfyldt inden for tidsfristen. Projektet, som er godkendt af Energistyrelsen, er nu overtaget af Vattenfall sammen med Fynsværket, hvor anlægget opføres. Vattenfall forventer at kunne sætte anlægget i drift senest den 1. april 2009.

De store elproducenter har pligt til at etablere en nærmere fastlagt kapacitet til afbrænding af biomasse. Selv om lovgivningen ikke giver mulighed for at forpligte virksomhederne til at afbrænde bestemte mængder, er det forventningen, at anlæggene anvendes til afbrænding af biomasse, når kapaciteten er etableret. I den politiske aftale af 14. juni 1993 (biomasseaftalen) er det forudsat, at der skal indfyres mindst 1,2 mio. tons halm og 0,2 mio. tons træflis pr. år. I tillægsaftalen af 1. juli 1997 er målsætningen for halm reduceret til 1,0 mio. tons pr. år, mens den samlede mængde på 1,4 mio. tons biomasse pr. år er opretholdt. Der blev i 2005 anvendt 0,7 mio. tons halm og 0,8 tons træ. Der har været problemer med opstarten af halmforbrænding på Amagerværket. Biomasseaftalens forudsætninger vil kunne opfyldes, når problemerne på Amagerværket er løst, og enheden på Fynsværket er idriftsat.

Forsyningsikkerhed og beredskab

En pålidelig og driftsikker energiforsyning er af vital betydning for et moderne og velfungerende samfund som det danske. Tilstrækkelig transportkapacitet baseret på et driftssikkert el- og gasnet og et velfungerende systemansvar er midlerne til at sikre forsyningsikkerheden. Energinet.dk har det overordnede ansvar for forsyningsikkerheden på el- og naturgasområdet.

Energinet.dk's strategiplan

I forbindelse med at den systemansvarlige virksomhed Energinet.dk blev etableret med staten som ejer i form af en selvstændig offentlig virksomhed med egen bestyrelse, blev det besluttet, at Energinet.dk hvert 2. år skal udarbejde en "Strategiplan", som sendes til transport- og energiministeren.

Energinet.dk fremsendte i juli 2006 selskabets første strategiplan til transport- og energiministeren. Strategiplanen belyser forsyningsikkerhed, markedsforhold, miljøforhold, energianvendelse samt forskning og udvikling. Planen indeholder også vurderinger af det fremtidige behov for udbygningerne, herunder eventuelle skitseringer af kommende udbygningsprojekter.

Planen blev i september 2006 fremsendt til Folketingets Energipolitiske Udvalg til orientering.

Bekendtgørelse om varetagelse af gasforsyningsikkerheden

Energistyrelsen udstedte den 21. august 2006 bekendtgørelse om varetagelse af gasforsyningsikkerheden. Bekendtgørelsen, der udmønter EU's forsyningsikkerhedsdirektiv, fastlægger det overordnede ansvar og standarder for gasforsyningsikkerheden. Energistyrelsen har efterfølgende, som et led i tilsynet med varetagelsen af forsyningsikkerheden, bedt gastransmissions- og distributionselskaberne redegøre for, om de mener at kunne leve op til forsyningsikkerhedsstandarden. Selskaberne har alle meldt tilbage, at der ikke er aktuelle problemer i forhold til at leve op til standarden.

Forsyningsikkerhed i lokale elnet

Som led i opfølgningen på Energistrategi 2025 har Energistyrelsen i efteråret 2006 gennemført et udredningsarbejde om leveringssikkerhed i lokale net. Opgaven er gennemført i samarbejde med Dansk Energi, Energinet.dk og Energitilsynet. Resultatet heraf er beskrevet i rapporten "Forsyningsikkerhed i lokale net, januar 2007". Formålet med opgaven var at vurdere behovet for at supplere den økonomiske regulering af elnetselskaberne ("indtægtsrammereguleringen") med andre instrumenter for at sikre kvaliteten i elnetene.

For at give et grundlag for at vurdere problemets omfang belyser rapporten den aktuelle forsy-

ningssikkerhed i Danmark sammenholdt med vore nabolande. Opgørelserne er ikke fuldt sammenlignelige fra land til land, men de giver et billede af, at forsyningssikkerheden er høj i Danmark sammenlignet med f.eks. Norge og Sverige, og at vi ligger nogenlunde på niveau med England og Holland.

Rapporten gennemgår 3 forskellige metoder til at sikre, at den høje forsyningssikkerhed opretholdes i fremtiden. Der er foretaget sammenligninger med tilsvarende ordninger i Norge, Sverige og England. Rapportens konklusion er, at en ordning baseret på benchmarking af forsyningssikkerheden, som omfatter både højspændingsnettet og lavspændingsnettet, vil kunne give et tilstrækkeligt incitament til selskaberne til at opretholde forsyningssikkerheden generelt, hvis den kobles med indtægtsrammerne. Den vil også kunne sikre, at mindre grupper af forbrugere ikke udsættes for langvarige strømafbrydelser.

En ordning baseret på benchmarking er tillige enkel og omkostningseffektiv i forhold til andre ordninger. Energitilsynet implementerer en sådan ordning i 2007 med virkning på priserne fra 2008. På den baggrund konkluderer rapporten, at der på nuværende tidspunkt ikke er behov for at udvikle nye instrumenter til at sikre forsyningssikkerheden i nettene.

Status for beredskab for el- og naturgassektorerne

Arbejdet med at implementere de to bekendtgørelser nr. 58 og 57 af 17. januar 2005 om beredskab for elsektoren henholdsvis naturgassektoren er videreført og omfatter bl.a. følgende:

- Alle el- og naturgasvirksomheder har i foråret 2006 udarbejdet sårbarhedsvurderinger og beredskabsplaner for egen virksomhed. Beredskabsplanerne er godkendt af Energinet.dk, der på beredskabsområdet varetager de overordnede, koordinerende opgaver for de to energisektorer.
- Energinet.dk har for de to centrale energisektorer udarbejdet sektorvise sårbarhedsvurderinger og beredskabsplaner. Beredskabsplanerne er godkendt af Energistyrelsen.
- Sårbarhedsvurderingerne er baseret på et modelværktøj udviklet af Beredskabsstyrelsen og derefter modificeret til de to energisektorer.
- Energinet.dk har medio 2006 indledt tilsyn med virksomhedernes beredskabsarbejde.
- Beredskabsplanerne danner grundlag for virksomhedernes øvelsesvirksomhed, som bliver en central del af deres beredskabsarbejde i de kommende år.
- Energinet.dk har udbygget dets klassificering af anlæggene i de to energisektorer efter deres vigtighed for samfundet. Klassificeringen danner grundlag for arbejdet med beskyttelse af kritisk infrastruktur i de to energisektorer og er central for beredskabsarbejdet.

EU-Kommissionen har i december 2006 fremlagt direktivforslag om beskyttelse af kritisk infrastruktur (EPCIP = *European Programme for Critical Infrastructure Protection*). Forslaget fokuserer på begrebet *europæisk kritisk infrastruktur*, som i første omgang defineres efter generelle kriterier. I tillæg hertil har Kommissionen i februar 2007 konkretiseret de kriterier for udpegning af europæisk kritisk infrastruktur på transport- og energiområdet, som Kommissionen arbejder efter. På energiområdet påregnes EPCIP-arbejdet at få konsekvenser for bl.a. el- og naturgassektorerne.

Det formelle grundlag for det nordiske samarbejde om beredskab for elsektoren - i form af en hensigtserklæring mellem parterne - er i 2006-07 blevet justeret og opdateret. Samarbejdet omfatter energimyndigheder og systemansvarlige virksomheder i de 5 nordiske lande og er koncentreret om gensidig videns- og erfaringsudveksling, drøftelser af internationalt beredskabsarbejde af relevans for elsektoren samt konkrete samarbejdsprojekter.

Miljøvenlig elproduktion m.m.

Fremtidens havvindmølleudbygning

Regeringen har i forbindelse med Energistrategi 2025 besluttet, at der skal ske en opdatering af havvindmøllehandlingsplanen fra 1997. Energistyrelsen nedsatte derfor et udvalg med tilhørende referencegruppe for at kortlægge mulighederne for indpasning af havvindmøller i forhold til andre arealinteresser og transmissionsnettets muligheder frem til 2025. Udvalget har udpeget 23 områder på havet omkring Danmark, hvor fremtidens udbygning med havmølleparker kan finde sted. Herudover er der udpeget 2 områder for forsøgsmøller på havet.

Havvindmølleudbud

Som led i den energipolitiske aftale af 29. marts 2004 indgik regeringen aftale om opførelse af to nye havvindmølleparker på hver 200 MW ved Horns Rev og Rødsand. Der er afholdt udbud af de to parker og vindere er identificerede. Disse har udført forundersøgelser på områderne, herunder VVM. På Horns Rev 2 er der i marts i år givet etableringstilladelse og parken ventes idriftsat i 2009 som planlagt.

For Rødsand 2 blev der den 31. maj 2006 givet en forundersøgelsestilladelse og Energistyrelsen sender den færdiggjorte VVM redegørelse i offentlig høring i juni. Tilladelse til etablering forventes meddelt inden udgangen af 2007. Mølleparken forventes som planlagt nettilsluttet inden udgangen af 2010. DONG Energy har trukket sig fra Rødsand 2 projektet, men E.ON Sverige AB, som den anden partner i konsortiet, kører projektet videre på de fastsatte betingelser og med den fastsatte tidsplan.

Energistyrelsen påbegyndte i efteråret udarbejdelsen af forslag til de nødvendige ændringer af elforsyningsloven, der følger af udbudet på Rødsand. Ændringerne er indeholdt i lovforslag L 125, der blev fremsat i Folketinget den 1. februar 2007. Loven er nu vedtaget.

Skrotningsordningen for gamle vindmøller

Som en del af den energipolitiske aftale af 29. marts 2004 blev der indført en skrotningsordning for gamle vindmøller. Der sigtes mod en samlet ny kapacitet på op til 350 MW til erstatning for 175 MW. Med henblik på at sikre at der udpeges tilstrækkeligt med områder til nye større vindmøller til erstatning for utidssvarende vindmøller, har Skov- og Naturstyrelsen og Energistyrelsen haft en løbende dialog med regionplanmyndighederne om planlægningen for områder til erstatningsmøller. Der er foreløbig angivet mulige placeringer svarende til i alt knap 650 MW. I december 2006 har miljøministeren afholdt møde med KL om kommunernes opfølgning på ordningen, og i januar 2007 har miljøministeren og KL skrevet til kommunerne og understreget deres forpligtelse til at finde egnede placeringer. Der vil ske en opfølgning herpå i april og i august 2007.

Forsøgsmøller på land

Transport- og energiministerens har i august 2006 bedt Energistyrelsen om at nedsætte en tværminteriel arbejdsgruppe om forsøgsmøller på land. Arbejdsgruppens opgave var at foreslå 3-4 egnede placeringer til forsøgsmøller af serie 0-typen på land (de første serieproducerede møller) fordelt over hele landet. Arbejdsgruppens overvejelser og anbefalinger skulle derefter forelægges regeringen. Arbejdet er afsluttet og har været forelagt regeringen i februar 2007. Pt. foregår en udmøntning af regeringsbeslutningen i forlængelse af arbejdsgruppens afrapportering.

Nye muligheder for anvendelse af elektricitet til fjernvarmeopvarmning

I perioder med stort udbud af elektricitet og forholdsvis lave elmarkedspriser vil det være samfundsøkonomisk fordelagtigt at anvende elektricitet til fjernvarmeopvarmning. Den hidtidige energifgiftsstruktur har imidlertid modvirket denne anvendelse af elektricitet og samtidig motiveret til kraftvarmeproduktion på tidspunkter med stort eludbud.

Ved en ændring af afgiftslovgivningen og elforsyningsloven i december 2005 er der derfor sket en nedsættelse af elafgiften og PSO-betaling ved anvendelse af elektricitet til fjernvarmeopvarmning. Ordningen vil gælde i 4 år, idet ordningens anvendelse herefter skal evalueres.

De nye lovregler er notificeret for Kommissionen efter statsstøttere reglerne. Det forventes, at Kommissionen godkender ordningen, som herefter vil blive sat i kraft.

Mærkning af el

Ifølge elmarkedsdirektivet skal elleverandørerne udsende deklARATIONER om brændselsammensætning og miljøpåvirkning vedrørende den elektricitet, som de leverer til forbrugerne (elmærkning). Denne elmærkning er blevet gennemført i Danmark ved regler, som er trådt i kraft i 2006.

Tilskud til elproduktion

Energistyrelsen har i 2005 og 2006 foretaget en ekstraordinær administrativ gennemgang af elproduktionstilskudsordningen. Gennemgangen viste behov for forenklinger af tilskudsordningens administration m.v. På denne baggrund blev der den 1. februar 2007 fremsat et lovforslag, som blev vedtaget i Folketinget den 22. maj 2007. Hensigten med lovændringen er at foretage en række forenklinger og præciseringer af bestemmelserne i loven. Der drejer sig bl.a. om en omlægning af det tidsbegrænsede tilskud til de naturgasbaserede industrielle kraftvarmeværker til et engangsbeløb. Endvidere er der nu hjemmel til, at dele af tilskudsordningens administration fremover kan varetages af Energinet.dk. Energinet.dk varetager allerede i dag administrationen af pristillæggene til industrielle og decentrale kraftvarmeværker, og har derfor allerede de fleste relevante oplysninger. Ordningen administreres i dag i et samarbejde mellem Energistyrelsen, SKAT og netselskaberne. De praktiske detaljer i forbindelse med overflytning af dele af administrationen til Energinet.dk. drøftes i en arbejdsgruppe med repræsentanter fra Energinet.dk, Foreningen Danske Kraftvarmeværker, Dansk Fjernvarme, SKAT og Energistyrelsen. Elproduktionstilskudsordningen er i sin helhed godkendt af EU-Kommissionen efter EU's statsstøttere regler. Godkendelse løber til udgangen af 2007, hvorfor der i 2007 ansøges om fornyet godkendelse hos EU-Kommissionen.

Decentral kraftvarme

Støtten til elektricitet fra decentral kraftvarme på naturgas og affald blev omlagt den 1. januar 2005 ved ophævelse af forbrugernes aftagepligt. Det tidligere støtteniveau før omlægningen er opretholdt, dog sådan at støtten reguleres i forhold til udviklingen i elmarkedsprisen. Denne ordning gælder for anlæg større end 10 MW og fra 1. januar 2007 for anlæg større end 5 MW. Mindre anlæg får fortsat en støtte fastlagt som hidtil efter treledstariffen, og den systemansvarlige virksomhed skal fortsat varetage salg og balancering af denne elproduktion.

Omfanget af VE-baseret elproduktion

De seneste opgørelser er for 2005. De viser, at VE andelen af det danske elforbrug udgjorde 28,5 % af elforbruget i 2005, hvoraf vindmøller tegner sig for 18,5 %.. Med de 28,5 % VE-electricitet har Danmark næsten opfyldt det vejledende nationale mål på 29 %, som ifølge VE-direktivet er gældende i 2010.

Status for PSO-omkostninger til miljøvenlig elproduktion

PSO-omkostninger

PSO-omkostninger (Public Service Obligations) er de omkostninger, som de kollektive elforsyningsvirksomheder har som følge af de offentlige forpligtigelser, de er pålagt ifølge elforsyningsloven. Det drejer sig især om støtte til miljøvenlig elproduktion, der omfatter elproduktionen fra vindmøller, biomasseanlæg og decentrale kraftvarmeanlæg, samt opgaver vedrørende forsyningsikkerhed, forskning og udvikling af miljøvenlig elproduktion mv.

PSO-omkostninger opkræves hos forbrugerne i form af en PSO-tarif, idet enhver elforbruger skal afholde en forholdsmæssig andel af omkostningerne.

PSO-omkostninger i 2006

Energistyrelsen har indhentet regnskabsoplysninger hos Energinet.dk om de ifølge elforsyningslovens §§ 8-9 afholdte udgifter til PSO. Fordelt på hovedområder har omkostningerne i 2006 været som vist i tabel 1-3, hvor der til sammenligning også er anført omkostningerne i 2005.

	2005	2006
Miljøvenlig elproduktion	2.942	1.721
Forsyningssikkerhed	364	367
Forskning og udvikling mv.	172	155
I alt	3.478	2.243

PSO-omkostningerne til den miljøvenlige elproduktion opdelt i vind, biomasse mv. samt kraftvarme har overslagsmæssigt været som angivet i tabel 2.

	2005	2006
Vind	1.668	1.076
Biomasse mv.	368	245
Decentral kraftvarme	906	401
I alt	2.942	1.721

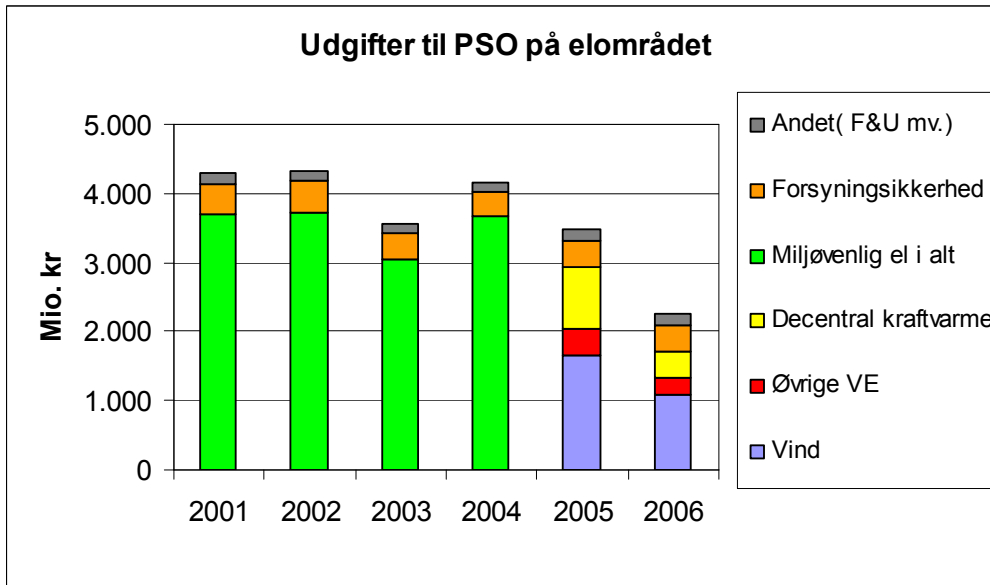
Forbrugernes PSO-omkostninger pr købt kWh fås som de samlede omkostninger divideret med det samlede elkøb, som vist i tabel 3 og opdelt på de forskellige støtteområder. Værdierne er beregnet i forhold til et samlet elkøb på ca. 33 TWh.

	2005	2006
Vind	5,1	3,3
Biomasse mv.	1,1	0,7
Decentral kraftvarme	2,7	1,2
Forsyningssikkerhed	1,1	1,1
Forskning og udvikling mv.	0,5	0,5
I alt	10,5	6,8

Udviklingen i PSO-omkostninger til miljøvenlig elproduktion

Støtten til den miljøvenlige elproduktion gives typisk som et pristillæg, der reguleres i forhold til markedsprisen, således at støtten reduceres, når markedsprisen stiger og omvendt. Overslagsmæssigt medfører denne regulering, at en stigning i markedsprisen på 1 øre/kWh giver et fald i PSO-betalingen for forbrugerne på 0,4-0,5 øre/kWh og omvendt. Sammenhængen er dog ikke konstant og afhænger bl.a. af niveauet for markedsprisen for el.

Elmarkedsprisen var omkring 7 øre/kWh højere i 2006 end i 2005. Det relativt store fald, der er i PSO-omkostningerne fra 2005 til 2006, jævner figur 1, skyldes for størstedelens vedkommende denne prisstigning, men også aftrapning af støtten og omfanget af elproduktionen har indflydelse på udviklingen.

Figur 1 Note: Støtte til den miljøvenlige elproduktion er opdelt fra 2005 efter bortfald af aftagepligten

Formålene med PSO-omkostningerne er nærmere fastlagt i elforsyningsloven.

Støtten til den miljøvenlige elproduktion fremgår af elforsyningslovens §§ 55-59a. Omkostningerne afhænger derfor alene af de lovbestemte pristillæg, elproduktionen og markedsprisen.

Omkostninger til forsyningssikkerhed omfatter sikring af tilstedeværelse af en tilstrækkelig produktionskapacitet i det sammenhængende elforsyningsystem, jf. elforsyningslovens § 27a, samt dækning af nødvendige meromkostninger i forbindelse med levering af el til elforbrugere tilsluttet et isoleret kollektivt elforsyningsnet, jf. elforsyningslovens § 28a.

Støtte til forskning og udvikling omfatter støtte til miljøundersøgelser i forbindelse med havmøllerne på Horns Rev og Rødsand samt tilskud til forskning, udvikling og demonstration vedrørende miljøvenlige elproduktionsteknologier, der administreres af Energinet.dk, og tilskud til forskning, udvikling og demonstration vedrørende effektiv anvendelse af el, der administreres af brancheorganisationen af danske eldistributionsselskaber Dansk Energi – NET. Begge tilskudsordninger administreres efter regler fastlagt i bekendtgørelser i henhold til elforsyningsloven.

Øvrige forhold

Vejledning om indtægtsrammer for elnetvirksomheder og regionale transmissionsvirksomheder

Vejledning om indtægtsrammer for netvirksomheder og regionale transmissionsvirksomheder er blevet revideret den 28. november 2006. Vejledningen knytter sig til Bekendtgørelse nr. 1520 af 23. december 2004 og Bekendtgørelse nr. 151 af 10. marts 2005.

Vejledningens første udgave fra 1. februar 2005 tog udgangspunkt i problemstillinger og spørgsmål, der var blevet rejst i forbindelse med udarbejdelsen af indtægtsrammebekendtgørelsen i efteråret 2004. I lyset af de indhøstede erfaringer med administration af bekendtgørelsen og på grund af ændringer af elforsyningsloven, har der vist sig behov for en justering og uddybning af vejledningen på enkelte punkter.

Vejledningens afsnit 6 er revideret i lyset af ændringen af elforsyningslovens § 47, som indebærer, at netvirksomheder med færre end 100.000 tilsluttede forbrugere ikke behøver at udskille aktiviteter, der ligger uden for bevillingen, i selvstændige selskaber. Ændringen indebærer en administrativ lettelse for disse netvirksomheder.

I afsnit 9 er beskrivelsen af begrebet nødvendige nyinvesteringer uddybet, idet det præciseres, hvorledes der skelnes mellem reinvesteringer og mindre tilpasninger af nettet, der skal gennemføres inden for virksomhedens indtægtsramme, og nødvendige nyinvesteringer, der kan give anledning til en forøgelse af indtægtsrammen.

Der er kommet et nyt afsnit 10 ind om håndtering af betaling fra 3. mand for anlægsarbejder, der udføres på anmodning af denne 3. mand. Der kan f.eks. være tale om flytning af nogle elmastere, for at give plads til udvidelse af en virksomhed eller et boligområde. Betalingerne holdes regnskabsmæssigt adskilt fra virksomhedens øvrige indtægter, således at virksomhedens indtægtsramme og forrentning ikke berøres. Problemet har ikke tidligere været behandlet i vejledningen.

Endelig er beskrivelsen vedrørende nødlidende virksomheder uddybet i afsnit 11. Det præciseres, at Energitilsynet vil kunne hæve indtægtsrammen for en virksomhed, der har haft så lave tariffer pr. 1. januar 2004, at den ikke kan dække sine driftsomkostninger og afskrivninger. Herudover kan Energitilsynet hæve indtægtsrammen for virksomheder, der ikke kan gennemføre aktuelle nødvendige aktiviteter.

Prisfleksibelt elforbrug

Energistyrelsen har i samarbejde med Energinet.dk udarbejdet en redegørelse om mulighederne for at gøre elforbruget mere fleksibelt i forhold til, om priserne er høje eller lave i markedet. Et mere fleksibelt elforbrug, hvor forbrugerne i højere grad end i dag reagerer på priserne, vil sikre en mere jævn belastning og mere effektiv udnyttelse af elsystemet. Redegørelsen, der er oversendt til Energipolitisk Udvalg, indeholder forslag til overvejelser om, hvorvidt og i hvilket omfang der bør iværksættes tiltag for at fremskynde en øget anvendelse af fleksibelt elforbrug i Danmark.

I redegørelsen konkluderes det, at et mere prisfleksibelt elforbrug kan bidrage til at gøre elmarkedet mere effektivt og medvirke til at øge forsynings-sikkerheden. Men de samfunds- og privatøkonomiske værdier ved et mere fleksibelt elforbrug kan ikke isoleret set i dag finansiere de omkostninger, der er forbundet med iværksættelsen af det fleksible elforbrug, herunder installation af det nødvendige måler- og kommunikationsudstyr.

På sigt – når prisudsvingene i markedet forventes at blive større og hyppigere og installationsomkostningerne mindre - vil det formentlig blive et økonomisk sundt initiativ. Redegørelsen indeholder en række anbefalinger om forslag til tiltag, som på kort sigt kan iværksættes.

Lovovervågning af lov om ændring af lov om elforsyning, lov om naturgasforsyning og lov om varmforsyning af 9. juni 2004.

Lov nr. 494 af 9. juni 2004 om ændring af lov om elforsyning, lov om naturgasforsyning og lov om varmforsyning er omfattet af lovovervågning. Lovovervågningen vil efter planen ende op i en redegørelse til Folketingets Energipolitiske Udvalg ultimo 2007. Hovedformålet med lovovervågningen er via gennemførelse af en høring, som er igangsat primo maj 2007, at indhente eksterne organisationers og myndigheders bemærkninger til, hvorvidt gennemførelsen af lovens bestemmelser vedrørende statens overtagelse af de regionale el- og gastransmissionsnet og implementeringen af EU direktiverne mv. samlet set har ført til et mere effektivt konkurrencemarked for både el og gas, samt sikret en høj grad af forbrugerbeskyttelse. I den forbindelse vil der blive fokuseret på, om ændringerne i reguleringen af forsyningspligtvirksomhederne har skabt mere konkurrence på elmarkedet, og om lovens bestemmelser - der skal gøre det nemmere for mindre el- og gaskunder at skifte leverandør – har ført til en større grad af leverandørskift for denne kundegruppe. I lovovervågningen vil tillige indgå, om forslagens bestemmelser om et privat ankenævn på energiforsyningsområdet lever op til formålet om at sikre en god og effektiv forbrugerbeskyttelse, ved at virksomhederne blandt andet tager medansvar for behandling af egne sager.

Bekendtgørelse om tilknyttede aktiviteter

Elforsyningsloven giver transport- og energiministeren mulighed for at udstede en bekendtgørelse om, hvilke aktiviteter, der har tilknytning til virksomhed efter elforsyningsloven. Dette har betydning for kommunalt ejede elforsyninger. Dette skyldes, at bekendtgørelsen vil fastlægge, hvilke aktiviteter, kommuner kan udøve med hjemmel i elforsyningslovens regler om tilknyttede aktiviteter. Hermed vil bekendtgørelsen også være med til at fastlægge, om en kommune kan anvende elmidler på en aktivitet, uden at det udløser pligt til afståelse eller modregning i kommuners bloktilskud i medfør af elforsyningslovens regler herom.

Energistyrelsen har haft drøftelser med branchen om fortolkningen af bestemmelsen om tilknyttet virksomhed og om udformningen af bekendtgørelsen. På den baggrund vurderes det, at der er behov for en lovændring, som klargør hjemmelsgrundlaget for bekendtgørelsen. Et lovforslag forventes sendt i høring i efteråret 2007.

Udstedelse af en bekendtgørelse om tilknyttede aktiviteter vil afvente resultatet heraf.

Indtil der foreligger en ny bekendtgørelse, afgrænses hvilke aktiviteter, som har tilknytning til virksomhed efter elforsyningsloven ud fra en fortolkning af elforsyningslovens § 4, stk. 2.

Det kan i den forbindelse oplyses, at Energistyrelsen i december 2006 har fortolket bestemmelsen om tilknyttede aktiviteter i forbindelse med en udtalelse i en konkret sag vedrørende den daværende Nakskov Kommunes planer om etablering af et elproducerende anlæg bestående af brintdrevne PEM brændselsceller samt et elektrolyseanlæg og en oplagringsenhed. Det blev i sagen vurderet, at et frasalg af spildprodukter i form af henholdsvis varme og ilt var omfattet af elforsyningslovens § 4, stk. 2. Det pågældende anlæg havde udover elproduktion også til formål at fungere som et demonstrationsprojekt. Det blev i sagen vurderet, at de aktiviteter, der vedrørte tests af anlægget i

demonstrationsøjemed, ligeledes var omfattet af elforsyningslovens § 4, stk. 2.

Ændring i modregningsreglerne for kommunale el- og naturgasforsyningsvirksomheder m.v.

Den 22. maj 2007 blev lovforslag nr. L 125 vedtaget. Loven ændrer bl.a. modregningsreglerne i elforsyningslovens § 37 og naturgasforsyningslovens § 35. Ændringerne skal sikre, at der ikke opstår risiko for dobbeltmodregning i tilfælde af, at kommunalt ejede virksomheder omfattes af modregningsregler i flere love, herunder lov om kommuners afståelse af vandforsyninger og spildevandsforsyninger. Sidstnævnte lov er fremsat af miljøministeren og blev ligeledes vedtaget den 22. maj 2007.

Ændringsloven ændrer også modregningsreglerne i naturgasforsyningslovens § 35, således at reglerne i et vist omfang paralleliseres med elforsyningslovens regler. Baggrunden for ændringerne i naturgasforsyningsloven er, at formålet med naturgasforsyningslovens § 35 ikke længere fuldt ud kunne varetages med den eksisterende struktur. Ved ændringerne øges bl.a. selskabernes muligheder for selskabsmæssige omstruktureringer samtidig med, at modregningen udvides til at omfatte uddelinger for at undgå omgåelse. Samlet set betyder ændringerne, at selskaberne får mulighed for strukturtilpasning, samtidig med at formålet med bestemmelsen bevares.

Påbegyndelse af nye aktiviteter i kommunale elforsyningsvirksomheder

Energistyrelsen er som led i tilsynet med elforsyningslovens § 37 a, stk. 1, i gang med at undersøge en række kommuners aktiviteter i kommunale elforsyningsvirksomheder og -koncernstrukturer. Undersøgelsen sker med henblik på at vurdere, om der er påbegyndt væsentlige nye aktiviteter, som kræver tilladelse til bevarelse af ejerandele i de omfattede virksomheder. I de tilfælde hvor der vil blive krævet tilladelse, vil der skulle fastsættes vilkår herfor, herunder eventuelt krav om modregning af anvendte midler i kommunens bloktilskud.

Bekendtgørelse med tilhørende vejledning om kommuners indberetning og afgivelse af erklæring efter elforsyningslovens §§ 37 og 37 a og varmforsyningslovens §§ 23 l og 23 m

Kommunerne skal årligt indberette til Energitilsynet, hvorvidt de har modtaget midler fra eksempelvis deres el- eller varmforsyningsvirksomhed ved salg eller på anden måde. Hvis dette er tilfældet, vil det som udgangspunkt betyde, at Indenrigs- og Sundhedsministeriet skal foretage en delvis modregning i kommunens bloktilskud.

I forlængelse af det er der ultimo 2006 udstedt en ny bekendtgørelse med hjemmel i elforsyningslovens § 37 b og varmforsyningslovens § 23 n. Bekendtgørelsen fastsætter blandt andet regler for regnskabsføring og udformningen af kommunernes indberetning til Energitilsynet. Bekendtgørelsen sikrer endvidere, at kommunernes årlige indberetninger til Energitilsynet sker på en mere systematisk måde. Bekendtgørelsens regnskabskrav og revisorerklæringer bidrager desuden til en øget grad af sikkerhed for, at indberetningernes oplysninger er retvisende.

Til bekendtgørelsen og elforsyningslovens §§ 37 og 37 a har Energitilsynet og Energistyrelsen udarbejdet en vejledning. Vejledningens formål er blandt andet at vejlede og hjælpe de involverede parter i forståelsen af bekendtgørelsens bestemmelser.

Udstedelse af øvrige bekendtgørelser

For så vidt angår bekendtgørelsen om sideordnede aktiviteter blev der med lov nr. 520 af 7. juni 2006 indsat et nyt hjemmelsgrundlag i elforsyningsloven. Det blev i den forbindelse fastsat, at transport- og energiministeren for netvirksomheder, der har færre end 100.000 tilsluttede forbruge-

re, kan fastsætte regler om, at mindre omfattende aktiviteter, som ligger uden for bevillingen til netvirksomhed, undtages fra kravet om, at aktiviteterne skal udøves i selvstændige selskaber med begrænset ansvar. Bekendtgørelsen forventes udstedt til efteråret. Indtil den nye bekendtgørelse foreligger, fortolkes bekendtgørelsen om undtagelse af anlæg og sideordnede aktiviteter fra elforsyningsloven i overensstemmelse med den ændrede elforsyningslov.

Statens købepligt til regionale eltransmissionsnet og gasdistributionsnet

Bestemmelserne i elforsyningslovens § 35 og naturgasforsyningslovens § 34 er med lov 520 af 7. juni 2006 blevet præciseret og ændret på en række punkter. Ændringerne trådte i kraft den 15. juni 2006 med virkning fra den 19. april 2006. Det grundlæggende indhold af bestemmelserne er imidlertid uforandret.

Bestemmelserne vedrører statens køberet og –pligt til henholdsvis de regionale eltransmissionsnet og naturgasdistributionsnettene. Statens købepligt varetages af Energinet.dk. I mangel af enighed om pris- og betalingsvilkår fastsættes disse af Taksationskommissionen.

Der er indtil videre sket én overdragelse af net omfattet af bestemmelserne til Energinet.dk. Det drejer sig om 60 kV forbindelsen mellem Bornholm og Skåne, som Energinet.dk på basis af frivillig aftale har overtaget fra Østkraft A/S. Prisen er fastsat til 12,5 mil kr. og overtagelsesdagen var 1. april 2006.

Derudover er der imidlertid indtruffet to situationer, hvor der er udløst pligtmæssig afståelse efter bestemmelsen i elforsyningslovens § 35, og hvor der derfor skal ske afståelse til Energinet.dk. Det drejer sig dels om Nesa Net A/S' 132 kV transmissionsnet, og dels om EnergiMidt Net Vest A/S' ejerandel i Vestjyske Net 150 kV A/S svarende til 16,2 pct. af selskabets aktiekapital. Energinet.dk har indledt forhandlinger om pris og betalingsvilkår for overtagelsen med de nuværende ejere.

Desuden er der indledt forhandlinger vedrørende overtagelse af enkelte yderligere eltransmissionsnet eller transmissionsandele, hvor de nuværende ejere har meddelt Energinet.dk, at der ønskes foretaget frivillig afståelse.

I forbindelse med ændringerne af bestemmelserne i lov 520 af 7. juni 2006 blev der vedtaget en overgangsbestemmelse, som indebærer, at transmissionsvirksomheden FynsNet 150 kV A/S efter tilladelse skulle have mulighed for at foretage en restrukturering af sin ejerstruktur. Energistyrelsen modtog i efteråret 2006 ansøgning om tilladelse og meddelte i december 2006 sin godkendelse af gennemførelsen af restruktureringen ledsaget af en række vilkår.

Energistyrelsen planlægger i 2007 at foretage en ny kortlægning og registrering af ejerskabet til de regionale el-transmissionsnet til brug for administrationen af bestemmelsen. Ejerskabet til naturgasdistributionsnettene er kendt.